

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

להגלים. הידד! מהדר הקלנוע סיקר את הסרט בפריז אריות, המבוסס על רומאן של אירוויזן שאו. בשער הגליון: גמאל עבד אל-נאצר.

ארץ ישראל אחרת ★ שתירדם בקאסטל ותתעורר ב,הדסה" אופוזיציה ומילה

נאצר כובש את עיראק

העולם הזה 1085 תאריך: 16.7.1959

שמעבירה זרם. שיעשו לך סתימה באף ושיקדחו לך בשיניים עם קומפרסורים של מחלקת עבודה ציבורית. שיכניסו לך את גשרהירקון בין השניים.

לעיתונאי: הלוואי שיקבעו פרס על שמך ו"ל.

הוא והיא בפסטיבל המחולות ב" תצלומים של צוות כתבי העולם הזה, שסיקרו את הפסטיבל, שבו נראים צמד רקדנים הממשיכים לצפות בריקודי חבריהם אחרי שהופיעו על הבימה.

שתזכה להיות סופרו המדיני של לאשה. שישאלו אותך מה נשמע ולא תשמע. הלוואי ששימך יופיע בעיתון בצירוף המילה אינגו. שלא תרווה נחת בעולם הזה, כתבלב שכמוך. חבל רק שאנשי הצוות לא התבקשו להמציא ברכות לקול ישראל, אחרי שדווקא בעונת הקיץ גרושת התוכנית המשעממת, הופסקה שלושה בסירה אחת — התוכנית הפופולרית ביותר. אין ספק שאנשי הצוות יכלו להעלות כמה רעיונות מקוריים בשטח זה.

הוי
העונה המתה
ב הדיריגמנים, אחרי שאנשי החברה קדישא המקומית יצאו לחופשה, תלה אלמוני מודעה בלוח המודעות הפנימי של המועצה: "לכבוד מלאך המוות. נא לדרוח את ביקורך באזור הדיריגמנים עד להודעה חדשה. החברה קדישא נמצאים בחופשה ואין אפשרות לסדר הלוויות."

פרי האדמה והעצים
ב רמת גן, אחרי שהחברה לשיווק ירקות התאוננה על מחסור בבתי-קירור לאיחסון תפוחי-אדמה, החכירה לה העירייה את הפארק הלאומי כדי לאחסן בו את תפוחי-האדמה מתחת לעצים.

גליון. העולם הזה, שראדאר השבוע לפני 25 שנה בדיוק, התייחס בכתבת-השער שלו להפיכת הקצינים בבגדאד, תחת הכותרת. נאצר כובש את עיראק. מדור התרבות של השבועון התריע נגד עלילת-הדם של הקומיסארים לתרבות, שספלו ציור בתערוכת העשור ושמןעו השמעת שירים בראדיו (הסלע האדום). בין הקומיסארים המוזכרים בכתבה בולטים שימעון פרס, ביום מנהיג המערך, וז'די קולק, ביום ראש עיריית ירושלים. אחד האירועים המרגשים במיסגרת הציגות העשור היה פסטיבל התיקודים באמסטרדם של קיבוץ דליה, שקיבוץ את שרידי הפולקלור הישראלי המרוקן. הכתבה פורסמה תחת הכותרת

מישטרה

פרקליטות נגד מישטרה

בקומה השנייה של בית-המישפט המחוזי בתל-אביב, כאלמו של הנשיא התורן, השופט מרדכי קנת, מתנהל אחד המישפטים המוזרים ביותר בעשור הראשון לקיומה של המדינה. הנאשם: יוסף זינגר, מי שהיה ראש ענף פלילי במישטרת מחוז המרכז, וכיום — קצין מודת. התובע: ד"ר פליקס לנדה, סגן פרקליט המדינה. סניגור: עורך-דין יעקב מביית-המישפט ואליו. זינגר: מתן עדות-שקר במישפטו של קצין הבולשת לשעבר, זאב שטיינברג.

לכית-המישפט הגיע הנאשם כמכונת פורד משטרתית, מיספר 81-361. הוא לא הובא ככול באזיקים או תחת מישמר, ככל נאשם אחר. נלווה אליו סגן מפקד מחוז המרכז, סימ"מ ישראל מייבר. מייבר לא זו מזינגר, עור לסניגורו בעבודתו והסיע את זינגר מבית-המישפט ואליו. גם קצינים אחרים היו עסוקים במישפט זינגר. אחד מהם העתיק את המתרחש במישפט, לשירותם של קצינים אחרים כמטה הארצי. כשהיה צורך בהבאת עד לשירותה של הסינגוריה, הועסקו בכך ניידות מחוז תל-אביב. כך קרה השבוע, כשזינגר רצה לברר אם יוכל להזמין את הנהג לשעבר יוסף עמרם, להעיד לטובתו.

בוהל המטה. למרות העובדה שקצינים אחרים כמטה הארצי ובמחוז המרכז החליטו להתייצב נגד התביעה הכללית, העידו השבוע קציני וסמלי מישטרה אחרים כדי להוכיח את 'אשמתו של זינגר. אחד מהם, סמל הבולשת אביס קדיס, סיפר כיצד נחקר במישטרה שעות אחדות, אחרי ששטיינברג מסר כבר את עדותו. אחת האשמות נגד זינגר היתה כי הוא שיקר במתכוון, וסיפר על שייכותו של אביס קדיס לפרשת שטיינברג, עוד לפני ששטיינברג מסר לו על כך. עדותו של קדיס טפחה על פניו של זינגר.

כשבוע השני לניהול המישפט, העתיר להוכיח סופית כי טעה פעם ונספת מי שטעה בפרשת השחיתות בצמרת מישטרת-ישראל — השופטת מינה שמיר, או שרה-מישטרה והמפקח הכללי יחזקאל סחר — ניסו זינגר והניגמן להוכיח, כי מיפקדת המטה הארצי של המישטרה אינה פועלת לפי תקנות המטה. הם עשו זאת, כדי להוכיח כי יתכן שזינגר ושליוני נכנסו ויצאו במישטרה המטה, גם מבלי שירשמו ביומן המטה. האם נכון הוא שאין ממלאים את ההוראות?"

שאל עורך-הדין הניגמן את ע"מ"מ ישראל קירש, מפקד מחנה המטה, שהופיע כעד התביעה. קירש ניצב כמצב מבדי: קצין מישטרה בכיר ורוש ממנו לאשר כי הוא איננו ממלא את תפקידו. לא ייתכן, השיב לבסוף קירש, כשהוא תוקע את מכטו הנכוד בחיכוך של זינגר.

השיבה נתיימה. זינגר ומייבר נכנסו למכונת המישטרה שהמתינה בחוץ. קציני המטה מיהרו למפקדיהם, כדי להמשיך ולהכין את ההגנה על זינגר המודת. סגן פרקליט המדינה שב למישרדו. זה היה המישפט הראשון בו היה עליו להופיע, כשליח הציבור, נגד הקצינים הבכירים של מטה המישטרה.

העם

מדליה ברליה

"חברי ועדת או"ם לענייני ארץ-ישראל תפסו את מקומותיהם!" הרעים הרמקול בקול נרגש. הם הושלך בין הגבעות, הרבבות כמו על רגליהם, ואז, לפתע, בקע הקול כאילו מן האדמה, הידרד מצוקי ההרים ועלה אל הירח החיוור: ההמונים שרו התיקווה.

כל אחד מן הנוכחים חש בליבו: רגע זה לא יחזור. מיטב הנוער העברי התקבץ על המידרון התלול. הם ידעו כי עברו את המיתון לקראת תקופה הרתיגורל. אולי חשו רבים מהם כי יהיה זה מיפגשם האחרון — כי תוך חודשים מעטים יפלו 6,000 מבין הנוכחים כשרות הגליל והנגב, כדי להגיש לעמם את המדינה על מגש של כסף. כזאת היתה דליה 1947 — וכך נחרתה בלב האלפים שנותרו בחיים — מהם פצועי-קרב, מהם לוחמים שחזרו עייפים הביתה ופנו לעיסקיהם הפרטיים, מהם בני המשקים שמצאו את עצמם בגבולות השותתים מרס של מדינה חדשה.

ארץ-ישראל האחרת. השבוע שוב התקבצו שבע רבבות, בשני לילות שטופי-ירה, על המידרון של קיבוץ דליה, ושוב היתה זאת הפגנה גדולה; הפגנה של ארץ-ישראל האחרת. בהמשך ערב אחד נעלמה אופנת-השק הצרפתית של רחוב ריונגול, נעלמו חליפות הסגובה של הצגות-הבכורה הוות בהיכל-התרבות, נעלם המעמר הרם של נוסעיה-קאדילאקים עלי-חשבון הציבור. באורח מפליא כוסה החר בעם אחר, הוכח כי יש בארץ רבבות של נוער המחפש את ארץ-ישראל, החש את קסם החתיכות עם ניצני התרבות המקורית. איש מבין ההמונים האלה לא ענר את האותות ואת המדליות אשר המדינה מחלקת אותם

רדיו

ספינת השעשועים

הפלגתה האחרונה של התוכנית שלושה בסירה אחת (קול ישראל, יום ה' 21.30) הוכיחה כי הספנים יכולים להפליג בקלות רבה בימים הפתוחים והסוערים ביותר. הסירה שרה אינה כלי מתגנר, כי אם ספינת-שעשועים של ממש.

במרכז התוכנית, שהוקלטה באולם תערוכת העשור, בבנייני האומה בירושלים, עמדה אופרה מרבית ומומרת עברית, על הנושא העתיק: אדם וחווה.

נחמיאס, נחמיאס עמרי! היא התוכנית היא בשתי סדרות של שאלות לצוות. תחילה הוצגו כמה מיקצועות, אשר אנשי הצוות היו צריכים להשיב מה הן התכונות הנדרשות לבעליהם:

התכונות הדרושות למפקד המישטרה — דן נדאמוז: נחמיאס, נחמיאס עמרי! שלום רונפלד: נאמנות למדינה ולמישטרה!

לתוסס כלבים — נדאמוז: תפיסה מהירה!

למוהל — נדאמוז: עין חדשה; רונפלד: אחריות לכל מילה. גבריאל צירפוני: רייקנות.

שיבא בזמן כדי לא לעצבן את הקסן. **למחבר ספרות ילדים** — שלום רונפלד: חוסר כישרון כמו לסופר, אבל מנוקד.

למאמן תערוכות — רונפלד: לשאוף לכיבוש ולהיות מוכן לשממה. נדאמוז: תערוכה לא משחקת רול גדול.

מלך הקללות. חלקה השני של הסדרה היה

אנשים
● ח"כ חרות **שימישון יוניצ'מן**, על המשבר הממשלתי: "מילה אחת מאחרת את כל האופוזיציה — המילה!"
● שר-הפנים **ישראל ברי-הודרה**: היות שאינני רתי, הרי שברגע שאני אומר שמה שדיברתי זו האמת, מובן מאליו שזו אמת, כי אינני יכול להישבע על כך."
● הסופר **חיים הזז**, על הצהרותיו הספרותיות של ראשה-ממלה דוד בן-גוריון: "לא בכוח סיפוריו של טולסטוי והאפולוגיה של סוקראטס עלה הנוער לארץ-ישראל. אלא בכוח שירתו של ביאליק ובכוח הספרות העברית של הימים ההם." מנהל הוצאת עם עובד **משה שרת**, על שרי-החוזר הבריטי המנוח **ארנסט בורין**: "הוא נמנה עם המדינאים שקנו השכלתם מעיתונים."

שייך כולו לכדאמוז. שאר חברי הצוות, שנתבקשו להוסיף קללות שורות חדשות למילון, נראו חיוורים לנוכח קללותיו של נדאמוז, שסווגו, לפי מיקצועות שונים: לנהג: שיקח אותך טרפיק, נבלה קטנה שכמוך; שתרדם נקאסטל ותתעורר בהדסה. שיצא לך גרין מהאננים. לרופא-שיניים: שיעקרו לך את השיניים עם טרקטור. שיקדחו לך חור במקדחה חשמלית

עמוד האש מעלה עשן תמונה ממחלק סרט עלילתי בשם עמוד האש מעלה עשן. בתמונה נראית חזרת השחקנית נחמה (אודרי הפבורן הישראלית) הנדל עם לארי מונטיין בסצינת חיזור.